

Deus, in adiutorium meum intende; Domine, ad adjuvandum me festina.
God, kom mij te hulp; Heer haast U mij te helpen.

Dierbare Broeders en Zusters,

De woorden van het Introïtus van deze zondag liggen ons, monniken, zeer na aan het hart. Onze Heilige Vader Benedictus vraagt immers dat wij elk Officie zouden beginnen met deze woorden. Alvorens de lof van de Heer te bezingen, vraagt de monnik om Gods hulp, in het nederige besef dat hij zelf niet in staat is om dit werk, om het Werk van God, het *Opus Dei*, naar behoren te vervullen.

Maar deze verzen van psalm 69 zijn niet alleen op hun plaats aan het begin van het Officie. Het zijn woorden, het is een gebed dat past *"in alle noden, in alle tijden."* (D.Delatte Comm. p. 164). De eerste christelijke monniken in Egypte herhaalden het dan ook voortdurend (cf. Cassianus), als een gebed dat alle werken van de dag begeleidde. Wij beseffen immers als christen, als monnik, dat wij, wat wij ook ondernemen, steeds de hulp van God nodig hebben. Niet zonder reden is de eerste aanbeveling die Sint-Benedictus geeft aan zijn leerlingen de volgende: *"Wat gij ook voor goeds onderneemt, begin eerst met aan God te vragen, in vurig gebed, dat Hij het werk tot een goed einde zou brengen."* (Proloog) Ook Paus Franciscus waarschuwde onlangs nog tegen het gevaar van pelagianisme, dat vandaag opnieuw de kop op steekt. Voor Pelagius heeft de mens om het goede te doen, slechts nood aan zijn eigen goede wil. De katholieke leer is echter dat wij, zelfs al zijn wij herboren door het doopsel, steeds de hulp van God nodig hebben om het goede te doen en in het goede tot het einde toe te volharden (cf Concilie van Orange 529). Jezus Christus zegt het zelf: *"Zonder mij, kunt gij niets."* (Joh 15,5) Maar tegenovergesteld ook: *"Zo iemand in mij blijft en ik in hem, dan draagt hij rijke vrucht."* (id)... *"Tot alles ben ik in staat, in hem die mij sterkt"*, zegt op zijn beurt Sint-Paulus. (Fil 4,13)

Dierbare Broeders en Zusters, Christen zijn betekent bijgevolg ons openstellen voor het ontvangen van Gods genade, betekent binnentreden in de logica van de gave, van het geschenk. In het Duits heeft men daar een prachtige, maar onvertaalbare uitdrukking voor, namelijk: *"sich beschenken lassen"*: het zich openstellen voor de geschenken van iemand anders. Net zoals men zich kan laten beminnen, kan men zich ook 'laten beschenken' door de ander. En dat is minder evident dan dat het op het eerste zicht lijkt. Het vraagt van ons een geest van vertrouwen, van overgave en nederigheid.

Het evangelie dat wij zojuist hebben gehoord moet in deze zin worden geïnterpreteerd. Alles draait er namelijk rond wat God ons wil geven en hoe wij die gave aanvaarden.

Net zoals Mozes water en brood gaf aan zijn volk in de woestijn, geeft Jezus water en brood aan zijn volgelingen. Water en brood, het zijn de twee meest elementaire voedingsmiddelen. Wie het brood en het water geeft, schenkt ook het leven.

Maar Jezus gaat verder dan Mozes. Aan de Samaritaanse vrouw openbaarde Hij immers *zichzelf* als het echte levenswater. En in het evangelie van vandaag spreekt Hij over *zichzelf* als het Brood des Levens: *"Wie tot mij komt zal geen honger meer hebben, en wie in mij gelooft zal nooit meer dorst krijgen."* Het gaat hier dus om veel meer dan om gewoon voedsel, om brood en water dat ons lichamelijk leven in stand houdt, het gaat hier om Jezus zelf, om de Zoon van God die ons het eeuwige leven schenkt. Aan de Samaritaanse had Hij al gezegd: *"Wie van dit water drinkt, krijgt weer dorst. Maar wie drinkt van het water dat ik hem zal geven, zal in eeuwigheid geen dorst meer krijgen."* (Joh. 4, 13) En in ons evangelie:

“Werkt niet voor het voedsel dat vergaat, maar voor het voedsel dat blijft ten eeuwigen leven en dat de Menszoon u zal geven.” Dat is dus de ongelooflijke gave die God ons wil schenken.

Maar de mensen die tot Jezus komen, al zijn ze dan van goede wil, hebben hem toch niet helemaal begrepen. Zij vragen immers aan de Heer: *“Welke werken moeten wij voor God verrichten?”* En het Griekse werkwoord dat hier gebruikt wordt is *‘ergazesthai’*, wat letterlijk betekent: ‘door arbeid verdienen’. De mensen zijn dus bereid te werken, te arbeiden om dit brood te verdienen. Het antwoord van Jezus is echter van een andere aard: *“Dit is het werk dat God u vraagt: te **geloven** in Degene die Hij gezonden heeft.”* God vraagt dus van ons het geloof. Maar geloven in Jezus Christus betekent niet iets realiseren, iets verwerven of verdienen, maar precies omgekeerd: ons hart vol vertrouwen openen voor wat Christus ons leert, voor wat Christus ons schenkt, geloven betekent binnentreden in de logica van het geschenk. *“Geef ons heden ons dagelijks brood”*, vragen we vol nederig vertrouwen aan de Heer. Niemand verdient dus het Brood des Levens, het is een pure genade van God. Zoals paus Benedictus het schreef: *“Het hoogste en meest wezenlijke kunnen wij niet zelf verwerven: wij moeten het ons laten schenken.”* (JvN p.313, ook voor de rest van deze par.)

Dierbare Broeders en Zusters, God kan ons slechts helpen als we nederig erkennen dat we inderdaad Zijn hulp nodig hebben, als we ons hart openstellen voor Zijn gaven. In het gebed moeten wij dan ook vragen dat God ons leert om werkelijk arm te zijn, om leeg te zijn aan onszelf, opdat Hij ons zou kunnen vullen, ver-vullen met *Zijn* rijkdom, met een rijkdom aan Eeuwig Leven. Dan kunnen wij in waar geloof het Brood des Levens tot ons nemen en met de Sint-Paulus de bevrijdende woorden uitroepen: *“Ik leef in het geloof van de Zoon van God (...) Ikzelf leef niet meer, maar Christus leeft in mij.”* AMEN.